

verò Reliquias, Templum & Monasterium ab eodem illustrissimo D. Barone R. R. Patribus Conventualibus in Nersén fundatum, vicinúmque sacellū, *New Jerusalem* cognomento, possident etiamnum me latet; hoc certis auctoribus didici A. R. Exmiúmque Dominum Gerhardum à Venhoven, quinquennalem Syriæ Urbisq̃ Hierosolymæ incolam, sancti sepulchri equitē, varijs Palæstinæ Reliquijs, Novum istud sacellum ad Ideam sacri sepulchri à se erectum dotasse; insigni provincialium pietatis gustu & accursu. *Ex eius Sacelli Diario.*

S E P T E M B E R.

IV.

COlonia Agrippina & Collegiata B. Virginis Mariæ Reffensis, Ecclesia quotannis colit festivè Irmgardim, seu vt alij Irmtrudim, quarum duas fuisse, varij sentiunt Auctores. Harum priorem A. C. 1010. Ecclesiæ Reffensis Collegiatæ fundamenta iecisse Annonē Comitē Dasseliiū præpositum Goslariensem, & Episcopum Coloniensem eandē A. C. M. XI. absolutam dedicasse, eiusque privilegia diplomate suo docent confirmasse. Alteram volunt in Necrologio S. Pantaleonis, Irmtrudem vocari, & Hermannii

Hermannii humilis A. C. 982. in nonum S. Ab-
 batis Pantaleonis electi sororem fuisse, & patre
 orbatum Aspelium Castrum vulgò *Aspell*, &
 Reffense Oppidum Ecclesiæ Colonienli; *Such-
 telenum* verò Conuentui Pantaleoneo legâsse;
 & ab anno 1070. ter Romam peregrinabunda
 inuisit. & ut fama constans narrat, quoties ex
 Vrbe rediret, toties campanas suapte impulsas
 adventum meritâque eius indicâsse. Addit scri-
 ptorū nonnemo, illam secundâ in peregrinatio-
 ne cum Pontifici Chirothecam, terrâ ex Cœ-
 meterio XI. mille Virgium plenam obtulisset,
 Caput S. Sylvestri ab eo obtinuisse, illudque ab
 Heriberto Præsule Agrippinensium infinito po-
 puli plausu ac veneratione, publicâ supplicati-
 one honoratum: demum in Hospitali. *Hæc*
portz à se ædificato annis, meritis, virtutibus-
 que plenam extremum diem, iuxta Ioannem
 Molanum 4. Septembris, clausisse, iuxta Ne-
 crologium Cradepolij in Catalogo Episcopo-
 rum Colonensium 4. Idus Novembris, in quo
 non immeritò sentit hanc cum primâ eandem
 esse, nec distinctam videri Irmgardim ab Irm-
 trude. Maiorū quoque traditione non inter-
 ruptâ circumfertur, illam manibus suis nobile

illud & prodigiosæ magnitudinis Quadragesimalis velum Collegiatae B. Virginis Reffensis vtriusque testamenti Biblicis figuris insigne confecisse. Hoc indubitatum, rerum Divinarum contemplatione, assiduis jeunijs, vigilijs, precibus, ac magnæ Matris principe studio excelluisse, eique Reffense templum erexisse, ut dubium non sit hanc Imtrudim Virginis ductu cæli templa intrasse. Sexûs sui miraculum, vtriusque exemplum. Cradepolius, Necrologium S. Pantaleonis.

V.

IOANNI primo eius nominis, Duci autem CLIVIE II. A. C. 1418. 16. Ianuarij Clivis nato *Belli nomen vel à vestitu Gallico, campanulis seu bellis argenteis tinniente, vel à facie naturâ modestiâque decorâ adhæsit.* A PATRE ADOLPHO provectioris iam ætatis *Susatensi bello præficitur, inde nato, quòd THEODORVS Mærsanus Colonienfium Archiepiscopus Susatum Urbem ADOLPHO clientelarem armis repetere & sui Iuris facere moliretur;* quam IOANNES omnibus ad obsidionem sustinendam dispositis ingressus THEODORICI arma intrepidè expectavit. Singulis belli præfectis stationibus distributis, *ipse Budæam sibi portam tuendam reservavit*

servavit. Hostem ubi profundâ nocte adesse sensit, suos ad signa vocatos perbrevis, sed efficaci oratione ad fortiter agendum animat: Vrbes nempe non murorum, sed virorum robore propugnandas; neque THEODORICI *triginta, quâ Principum, quâ Comitum auxiliarijs copijs auctû exercitum* ab ipsis formidandum, loco utpotè *animis, ac iustâ causâ superioribus: Mari turbato nauclerum; periculo extremo militem dignosci.* Cælo albescente THEODORVS quinque castella terrea; turres totidem è cespite, ne quâ IOANNES perrumperet, facienda curat; neque segnior IOANNES munimenta madore infirmata, quâ mœnium fossæ vadossæ erant, sudibus palissue munit. Neque diu cunctatus THEODORICVS arma suis, & assultum imperat, quo nocte totâ scalis admotis, inter missiles ignes, omnique telorum imbre frustra continuato, præsidiariorum virtuti cedere primâ luce Archipræsul est coactus; sed clade suorum irritatus; novis animis nocte in sequente eundem (haud dissimili eventu) instauravit, Oppidanis Saxa, piceas sphæras, coronas calcem ardentem, alvearia apium fumo irritata, in oppugnantes confertim mittentibus. THEODORICVS fortunâ suorum & clade territus militem

litem ad ultiores insultus invitum conspicatus
 obsidione solutâ IOANNI Monomachiam offert; qui
 renunciari iussit *Alexandrum cum Alexandro, Ioan-
 nē militem cum milite, non cum Clerico unctōque Domini
 ex decoro concurrere.* Quo militari sarcasmo, ex bel-
 li more sublata monomachia est, milēsque obsidio-
 nis laboribus fractus, Ducis imperio corpora
 diebus aliquot curavit, & militiæ Præfectis
 IOANNES epulum ac munera (fide eorum ac for-
 titudine collaudatâ) dedit, quibus alacriores
 redditi officiales (ut inter amicos & scyphos
 fieri amat) censent discedentis hostis tergum
 premendum. Ioannes verò gnarus non consilio
 minùs quàm gladio bellum geri, negavit mili-
 tem acri obsidione & oppugnatione vel fatiga-
 tum, vel faucium haud magnâ spoliūrum spe
 callidis hostium insidijs temerè exponendum,
*Veteris illius memor esse, ubi damnum, quàm lucrum
 facere præstet.* Ducis prudenti consilio acquie-
 vère univēsi; triduūque ex præsidijs, novis au-
 cticopijs Theodoricianos ex belli ordine inse-
 quuntur: legionem quisque suam tribunus, cen-
 turio cohortem præcedebant, signa ferebantur
 explicata cū frequenti tympanorum pulsu: censa
 peditum plurâ milliâ egregiâ sanè manus seu
 corpora

seu corpora spectâres, seu arma, maiôrque in equi-
 tibus & numerus & armorum splendor. In quos
 THEODORICO foederati Tremonienſes Naſſo-
 nio Comite ac Præpoſito Bonnenſi ductore nul-
 lo ordine incurrentes, ex inſidijs à fronte tergô-
 que cincti, inſigni clade aut cæſi aut capti ſunt,
 graviq; lytro redempti. Quâ partâ Victoriâ Clivii
 per Surlandiam, Angariam, vicinâmque Provin-
 ciam omnem inſeſta ſigna circumtulērunt, cun-
 cta ferro ac flammâ nullo ſacri profaniq; discrimi-
 mine captâ Kallenhardiâ, pervâſtârunt, *Wer-
 lâſque* ipſas ſolidâ vi & multo ſanguine (præſidia-
 rijs deletis) expugnant. Quâ bellorum tempeſtate
 obrutus THEODORICVS ad omnia vigil, fortunam
 ſuam inclinatâ &, fatiſ urgentibus, nihil huculq;
 conſilia ſua profuiſſe ſentiens, CUSANO NICOLAI
*Pontificis Legato & Arbitro pacem æquis condi-
 tionibus A.C. 1449* obtinuit: niſi quod *Tremonienſes*
 nuperâ excuſſiõe damna vrbi ſuæ illata vindicare
 cupidi, primis tenebris ingentib' animis egreſſi,
Clivios Marcanôſq; in *Brachelio* pago caſtra meta-
 tos, in altam uſque noctem diu paribus animis &
 armis certando aggreſſi, vitâ, armis, ſignis iterum
 exuti, exemplo ſuo docuère bellum conſilio poti-
 ſ, quàm impetu geri. Poſtridie *Marcani* ſpo-
 lijs

lijs onusti, *Vnnensi in templo* versibus hisce adiectis signa triumphantes affixere:

In Brachell Vnnenses Sagittant Tremonienfes,

Qui reluctantes & cis mala vulnera dantes,

Et quoque qui fugerant pelicea multa dederunt.

Ad bella eius alia septem fortunatè gesta pro dignitate celebranda integro volumine opus foret; Heymericium consulat, qui scire illa penitiùs volet; ego *Leonem ex vngue* (institutæ brevitatis memor) ostendero, si *CAROLVM Audacem*, ævo suo *Martis fulmen*, ita multorū añorum socia *IOANNIS arma probasse* addidero quòd pro opera fidelissimè navatà ipsi *A. C. 1473. 2. Augusti, Gochiam, Duiffiam, Wachtendonckam, Lobitū, Nærgenam, Præfecturam Eltinensem cum Jure Angelicæ Parochiæ, & Embricensi Iurisdictione ad domum usque Kemnade hereditariè possidenda concesserit.* Eo belli motu posito *A. C. 1450.* singulari recepto illius seculi more *Palastinã* (nemine suorū conscio aut sentiente) petijt sex itineris socijs adlectis, *Ioanne ab Alpen, Gosvino Ketteler, Ioanne à Loe, Matthia ab Eill, Helmichio Bentino, Bernbardo Buchs* suo Sacellano. *A Duce Senatūque VENETO honorificè exceptus ipsà Pentecostes* mare ingressus, intra mensem secundis velis *Joppen* delatus, submissis genibus

nibus, oculis manibúque cælum versus elevatis, humū CHRISTI sacris vestigijs signatam, unà cum Socijs osculo appresso salutavit. Inde peregrinabundus Hierosolymas aliâq; Christi Monumentis clara loca ad sexaginta plurâque miliaria invisit, à Domino de Crequi Eques SS. SEPVLCHRI renunciatus, quâ dignitate auctus IOANNES, ipse itineris Comites simili honore affecit; ac per Cyprum, Rhodum, Candiam, Neapolim, Romam, cum iisdem reversus, NICOLA O Pontifice ibidem salutato Bruxellas Avunculum visitaturus adiit, à quo lautè benevolèque tractatus, Cliviam demum suam ingressus à Matre, Sorore, Patriâque univèrsâ solitis & insolitis letitia signis exceptus est. Captâ mensium aliquot quiete, Matris potissimum consilij A. C. 1455. 27 Martij ELISABETHAM IOANNIS Burgundi & Niverfi unicam Filiam duxit, ex quâ IOANNEM, ADOLPHVM, THEODORICVM, PHILIPPVM, ANNAM habuit DUCES famâ & virtute deinde magnos. Urbium, Dynastiarum, Arcium, catalogum ab eodem acquirerarum hic non addo, satis erit indicâsse, A. C. 1444. ab illo susatum, & quinquennio post Sanctenam Clivia adiectam, plurimòsque equestris ordinis Viros (paterno eius affectu captos) arces suas & castra

(homagio præstito) in feuda sponte ipsi obtulisse.

Politico statu firmato Ecclesiasticum quoque formandum sibi putavit; proinde Werthimiam in Marchia, Hagenbuschum in Clivia, Kendorpium ad Hammonam, plurimâque per Cliviam loca impetratis ab Ordinario Commissarijs reformavit, variisque privilegijs auxit. A. C. 1414. Calcarie R. R. Patribus ex Familia S. Dominici, Wesalia Domui Fratrum, & Veteris Campi Abbatie varias immunitates concessit. Nobilis Collegiate Wisshelensis, Conventuumque Stockumensis, Camensis, Embricensis, vetera privilegia eodem anno ritè confirmavit; Vdemij Domini Henrici Raescopij Sanctæ MARIÆ apud Traiectenses Prepositi bono, in primis studiosorum, Patrumque Vallis Gratia A. C. 1456. erectam foundationem publico diplomate ratam habuit. SANCTIS invictissimi Martyris VICTORIS Translationi cū universâ nobilitate IOANNE, PHILIPPO, ENGELBERTO Filijs PRINCIPIBUS & infiniti populi accurrentis ædificatione stipatus interfuit, Eam Festivitatem Heymericius Sanctensium Decanus & Wilhelmus Cusenus studij Calcarientis Rector, ambo plurimæ lectionis ac reconditæ literaturæ Viri, prior soluto, posterior ligato stylo celebrârunt

celebrarunt. Ex innumero Apophthegmatū eius numero eximia aliquot & paucula produco:

Fortè à Cognati sanguinis Duce rogatus cur ipse subditis suis inuilius, IOANNES VERÒ in deliciis eisdem foret; id totum ab eius regendi impetu nasci IOANNES demonstrabat; timor enim temperatus cohibet, inquit; assiduus & acer in vindictam provocat; homo namque animal est tectum, callidum & vafrum; neque unius facile mente regendum. Ut sanè maius quiddam sit imperare, quàm imperiti suspiciantur! proinde Regentes videant necesse est, ne legibus fundata Communitas, multiplicatis legibus laboret, aut evertatur: quòd seruum subditi seruitium indecorum nimis ducant, mansuetudini & misericordie uniuersi obtemperent. Apage sis & exulet, reponit ille, noxia tua ista clementia; bonis nocet, qui malis parcit; vno subinde mandato supplicioq; corrigendis. Ad que modestè Ioannes, sanguinem, inquit, fundere vercor, cuius nec unicam quidem guttulam formare queo: sepius ad cor fontium turba; at cruor semel effusus nunquam reuerti potest. Ut Principibus sapius puniendi ardor, quàm indulgens & lentus terror obsit. Sape qui ratione non poterant, tempore sanati sunt. Hinc cui-dam præfecto suo subditos seuerius tractanti ingerebat, velle se sibi subiectos amore duci potius quàm

timore cogi: summumque gradum malitiae esse praese-
 ferre Iustitiam, & non esse justum: nec maiorem esse
 pestem inter hominum vitia, quam illorum, qui quan-
 to magis fallunt, tanto meliores haberi, & malitiam
 voluntate ac mandato Dominorum suorum te-
 gere procurant, quibus in aulis vulgatum illud
 Arabum adagium notissimum. *Omne malum
 fieri in Nomine Domini.* Frequenter Palatinos
 suos monebat ut mansuetè absque passione sub-
 ditos tractarent, blandi quid obiurgationibus ad-
 miscendo; quòd faciliùs verba, accipiantur quae molli,
 quam quae asperà ambulent viâ; ac diuturnū sit, quod
 persuaseris; fluxū, quod coegeris. Hortabatur praecipue ut
 omnia *Videntis & Vindicantis Dei oculū* formidarent:
 cuius sancti timoris plena erat familiaris ei &
 à se collecta, perque provincias celebrata, oratio:

O *Aeterne DEVS & Pater mi, hinc tanquam
 peregrinus vivo ac versor, idcirco ex isto cor-
 pore liberari à te cum gaudio desidero, tuoque con-
 spectu in caelis frui: Tu ergo move, & calefac fri-
 gidam hanc animam, ut nihil praeter te unum amem
 & colam, unicum cordis mei desiderium, & solatium!
 Effice praeterea ut aspectabili hoc mundo contempto,
 ad invisibile illud ac caeleste gaudium totus anhelcm.*

Quibus in pietatis exercitijs annorum 74.

Dux

Dux asthmate immodicæ famis morbo podagra (quam natura sua coniugem dicebat) afflictus, miris patientiæ documentis illustri 5. Septembris A: C. 1482. totâ mente DEO affixus novissimum æternitatis iter, cælumque ingressus est, ubi quod contristet, nihil interveniet; nihil deerit, quod lætificet. Cum ELISABETHA rara & exquisitissima virtutis femina in Clivorum Collegiatâ, consveto Ducum more, depositus. A fato vates Caballinus hoc illum ornat Elogio:

IOANNES Viridi Princeps animosus in ævo,

Pro seniore tulit fortiter arma Patre.

Tum pietatis amans Syria loca sacra petivit

Et Christi ad Tumulum sumpsit Equestre Decus.

VII.

IN Iulia silvâ Altenbouensi, Virginumq; S. GEORGIJ Monasterio, Ordinis Cisterciensis B. REGINÆ, cuius ibidem Sacri cineres in pretio sunt; quæ suo exemplo plures pariens Virgines & has, & nunquam morituram posteritatem miracula post se reliquit. Fast: Gelen.

X.

Dusseldorpij in Aulico sacrario gloriosa pugna Illustrissime Comitissæ MAGDALENÆ Iaponie, quæ flammis pro Christo addicta, palo alligata

*gata, subiectis undique sarmentis ad Nangasachium
A. C. M. DC. XXII. cum alijs eiusdem sanguinis
& sexus ac IX. è Societate I. E. S. V., quorum ca-
put P. CAROLVS Spinola, lento potius igne to-
sta, quam cremata est. DIGITVS crystallinâ
bierotheca inclusus, hodie publicæ venerationi
aulico in Altari exponitur.*

IN Bergico Ducatu, Veteris Montis Cœnobio An-
niuerſarium agunt B. ADOLPHI Comitæ Al-
tenani, qui opes quoque, & cetera malorum
incitamenta sine gemitu abdicauit & iam aliis
a se ipſo luculentâ hereditate locum istum iu-
viſſet, exclamabat: *Domine, nihil habeo niſi ſangui-
nem & me ipſum, quem tibi do. Tu te mihi: ego me tibi.*
Hinc ſapientia orandi, ac lachrimarum dono
fuit excellens, ſive cum Deo, ſive de Deo loqueretur. Ei-
dem ſingularis ſanctimoniæ opinione, obitâ mor-
te coniunctus eſt. Ex Necrologio.

XII.

IN Werthimia Inſula, Rure Tranſrhenane, B.
GERERIDI Monafterienſium ſecundi Episcopi,
qui ſpiritu Apoſtolico nobiliſſimam illam &
populoſam Gentem Chriſtianâ lege, lucéque
illuſta-

Illustravit, & proceres cōplures, tam ibi, quàm alibi
Christi Vexillo subiecit. Quibus laboribus immor-
 tuus Prouinciam & Cælum Nominis sui cele-
 britate implevit.

XIV.

Wulfradij, & ad Indam fluvium; SS. COR-
 NELII, & CYPRIANI: quorum prior, dum
 Martis simulachro sacrificare renuit, & *Corpora*
Apostolorum PETRI & PAULI è Catacumbis in
 opportuniorem locum honorificè collocat, tan-
 quam de maiestate reus, *Caput illi Romæ abscissum*
est: Posterior, CYPRIANVS Rhëtorum diser-
 tissimus, Carthagiensis etiam creatus Episcopus
 ac plurimis pro religione sudoribus inclytus
 prosperè laboravit, glorioso agone, abscisso
 deinde capite triumphavit sub *Valeriano &*
Galieno Principibus, *persecutione octavà eodem*
die, quo Romæ CORNELIVS, sed non eodem
 anno. *Gemina Christianitatis & Cæli Sidera. Can.*
Mart. & Brev. Roman.

XIV.

IN *Prefectura Nervenichiana, Præmonstratensis in-*
stituti Cœnobio ELLEN, milliari infra Marco-
 durum, alterius cuiusdam *expositio Crucis, præ-*

segmen inter navis onera, in mare tempestuosum cum pyxide eiectum, inter medios fluctus, sine latore eò miraculosè translatum est, guttà SANGVINIS CHRISTI mirabiliter & hodie Signatum. Ex sacratio eius loci.

XIV.

IN *Montensi Ducatu, præfecturâ Levenburgicâ Pago Rodenkirchen duabus super Coloniam Agrippinam leucis Festum S. MATERNI Trevirensium, Tungerensium, Coloniensium Episcopi, cuius Viscera istie quiescentia, XIV. dierum visitatione populus Coloniensis (secundum faciem Sanctorum iucundus) constanter, unâ cum vicinis accolis celebrat. Vitam huius Episcopi planè admirandam visum est probatissimorum auctorum potiùs; quàm meo calamo legentium oculis exponere vt debitus S. MATERNO constet honos.*

Ad genus & eius sanguinem quod attinet, est qui credat fuisse Filium Viduæ in Naim, quem Christus Servator optimus in ipsa Civitatis, portâ (è qua scilicet efferebatur ad tumulum) & vitæ & matri mœstissimæ reddidit. sit penes auctorem fides, venerandæ & longævæ Antiquitati multa tribuenda.

PETRV M verò ad Christianitatis arcem Romanam sequutus, cum *is* quaquaversum ex ea milites ad *Evangelium gentibus inferendum dimitteret*, intra tres *heras* EUCHARIUM Episcopum, VALERIV M Diaconum, & MATERNVM Hypodiaconum ad Tre viros & omnem Germaniam inferiorem emisit, sub annum à Virginis Partu quinquagesimum secundum. ELEGIÆ (oppidulum est in Vangionibus) MATERNVS ardenti feбри correptus & confectus terræque a socijs mandatus fato suo sodalibus ad PETRV M redeundi ansam dedit, qui baculo suo *ijs tradito*, magnâ spe socium resuscitandi factâ, redire viâ, quâ venerant iussit, & quadragesimo ab MATERNI obitu die imposito *Cadavari Baculo* ad vitam, atque adeò ad susceptam Evangelii propagationem IESV CHRISTI revocârunt, prodigio à seculis vix audito.

Exinde *Trevirenses Ecclesiam* instituit rexitque EUCHARIVS annos *viginti tres*; tum eo vitâ functo, VALERIVS. Denique & hoc sublato MATERNVS, sub annum à nato Christo nonagesimum, qui pro eo, quo erat animarum Zelo, etiam excurrit ad *Vbios & Tungros*, quas Ecclesias fundavit & sanctissimè gubernavit annis omnino triginta.

Cum verò *Treviros, Tungros, Coloniam* pius *Præsul* simul regeret, ne cui deesset, uno, eodèmq; *Natalis Domini die, Treviris Primam* sub mediam noctem; *Secundam Colonie* sub auroram; *Tertiam Tungris* sub meridiem (ad hoc Angelicâ manu, ab uno loco in alium deportatus) *Missam & Sacrorum Solemnia celebravit*, cui etiam adiecit à morte aliud prodigium.

Lis erat de Sacris illius Exuvijs, quis eas sibi tolleret: certabant *Agrippini*, apud quos discesserat, certabant & *Treviri, Tungrique*: cùmque nec hi, nec illi cederent, intervenit venerandâ specie senex (Angelus creditus est) qui controversiam huic eventui suavitè permitti. *S. Pontificis* CORPVS imponerent *Cymbæ*, quæ à littore remota si adverso Rheno ferretur, *Treviris* cederet victoria: *Tungris*, si secundo: at si substitisset immota, sacrum depositum *Agrippina* sibi reservaret. Placuit omnibus posita lex; & *Cymba sibi relicta, nemine impellente, in adversos fluctus Trevirensium favore, eniti cœpit*, donec in *Roden* (veriùs *Ruen*) *Kirchen* immota stetit. Inde *Visceribus* priùs exemptis, & hîc ad prodigij memoriam conservandam religiosè depositis, *MATERNVS* omnium iudicio *Treviros delatus est*. Vivere inter mortales

les desijt MATERNVS *centenario maior*, A. D. 130. *Cuius doctrinâ & meritis, tres ille Ecclesie ita firmatæ sunt vt nunquam in fide dubiæ, aut recidiuæ, de hæresi semper triumphârint. ita Anuales Treviri, Tongri & Colonienfes, & copiosè (de his Episcopatibus & serenissimâ Iuliæ Domino) bene merito suo calamo in Leodiensi Gloria P. Jacobus Lobbetius. S. I. XV.*

B. LVTHARDVS, sub *Imp: LOTHARIO, LVDOVICO II. CAROLO CALVO & LVDOVICO III. Cluie Comes*, non parentum minùs, quàm propriâ gloriâ clarus fuit. *Quam paulò altiùs repetere operæ pretium erit. Parentes habuit LVTHARDVS EBERHARDVM BALDERICI octavi Cluie Comitæ Filium; Matrem BERTHAM LVDOVICI Bavarie Ducis Filiam, quos nescias an propriâ an alienâ potiùs, filiorum LVTHARDI, & BERENGARII Tullensis Episcopi virtute sint commendandi, ut iure illud sapientis in illos cadere videatur: gloria Patrum gloria Filiorum; & vice versâ horum gloriâ Parentum alatur. Quod Novesienti in templo, vetustissimum erectum monumentum hodie dum totidem lineis apicibusque testatur: Anno Christi 825. Indictione 3. EBERHARDVS Comes & BERTHA Vxor*

eius nobilis matrona, LUDOVICI Bavari ut dictum est, filia, nec non LVTHARDVS Comes Clivensis & BERENGARIUS Episcopus Tullensis eorundem filij duas Congregationes Ecclesiarum, unam in Wischbell, alteram Novesij, Canoniorum & Canonissarum sub GYNTHERO Archiepiscopo Colonienfi ac LUDOVICO Romanorum Imperatore, CAROLI Magni ex LUDOVICO pronepote fundarunt; unde laudabilis ille horum Collegiorum mos profluxit, ut mutuas Ecclesias transeuntes presentijs gaudeant. EBERHARDVS vero hic anno regiminis nono sanctè ut vixit, ita & in fata concessit, A. C. 835, in templo Novesiano & Collegio S. QUIRINI, à se fundato tumulum, ad S. CRUCIS altare reperit, de quo in Tetrastichis ita Streithagerus.

Felix ante alios felix EBERHARDE parentes;

Et meritò Musis commemorande meis,

Te genuisse tuæ satis ad Præconia famæ est;

Et verò tantos, te genuisse Viros;

Parente defuncto, ad extremam usque senectam, abstinentiâ, castimoniâ, patientiâ, reliquisq; virtutibus ita omnibus præluxit, ut passim religiosus audiret, quâ vitæ innocentiam (ut Pigi-us affirmat) promeritus est *affinitate stirpis*
CAROLI

CAROLI MAGNI & Domûs Cæsareæ deco-
rari ac ARNULPHI *Imperatoris Filiam* BERTHAM
feminam aequè piam in Vxorem accipere, ex eâque BAL-
DRICIVM Successorem & SIGERIDVM virtutum
suarû ex asse heredes, relinquere. LVTHARDVS verò. Ab-
batiâ Essendiensi Illustrium Virginum cum ALFRIDO
IV. Hildesheimensi Episcopo anno 887. & Mona-
sterio in Salenstatt A. D. 877. fundatis, post
44. annorum Imperium A. C. 881. in fata con-
cessit, à morte albo Sanctorum adscriptus; CAPUT
eius Ecclesia B. Virginis ab ipso erecta, debitâ
veneratione asservat; ut testatur in Martyrolo-
gio suo Ioannes Molanus, docens in XV. Se-
ptembris festivam eius lucem incidere. Vitâ eius
Lovanij Rhythmico, & à Ioanne Melas Cli-
vensi, metro eleganti typis exscripta est.

XV.

Publicus cultus S. LUDMILLÆ *Martyris, & Du-*
cisse Bobemie, Anie S. WENZESLAI Mar-
tyris, & Educatricis pijsima. Hæc Pragæ artibus
& iussu nurûs Drachomiræ, Martyrio fortissimè
cécidit. Scilicet ut & claudi ad illius Mausoleum
resurgerent.

XV.

Triumphat hoc die B. LOTHARIUS LV-
DOVICI

DOVICI PII Filius & eiusdem è purgatorijs flammis
XXXIV. anno ab obitu Patris, Redemptor; ac ex
IMPERATORE Romano modestissimus in Prumiensè
MONASTERIO MONACHVS; cui potius nihil
erat, quàm Vitam universam in DEI unius obsequio
ponere. Ex Mart. SS.

XIX.

ADOLPHVS primus Cliviæ Dux totius pro-
pè Europæ sensu Prudens Victoriosusque ha-
bitus, A. C. 1373. Clivis ADOLPHO MARCA-
NO & MARGARITA MONTANA Parentibus na-
tus; horum præcipuâ curâ ad omnem Virtutum Mo-
rûmque elegantiam educatus anno 1399. ROBERTI
Comitis Palatini Bavaricæ, Electoris Filiam AGNE-
TEM brevi defunctam; & haud longo inter-
vallo IOANNIS INTREPIDI, Ducis Burgundiæ Filiam
MARIAM duxit, plurimarum virtutum divitiarum-
que Ducem, quæ Winendalium illi Dominium & tres
Filios IOANNEM, ADOLPHVM, ENGELBERTVM, tri-
ennio non integro Principes tulit, Filiâsque plures.
Sed ut nulla nobis Calum bona vendit, nisi ad pon-
dus alicuius adversitatis, proprio Avunculo Duce
Montano WILHELMO ob dotem MARGARITÆ
Matri, contra pacta connubialia, etiam iurata
negatam

negatam bellum indicere coactus est: ac cum præstare sciret sine bello potiùs sua repetere pacemque colere, quàm dubio Marti sua committere; quâ potuit viâ amicabili *dotem Matris ducisse* postulavit; arma verò dum (æquissimis suis postulatis neglectis) in se cudi non obscure sentirer, milite contracto, vim vi repellere parat. & quia gratâ auctoritate apud exteros, gratiâ apud suos valebat, opinione celerius, hosti alienis auxilijs etiam potentissimo iustum exercitum opposuit. Belli aleam WILHELMVS iecit, *captisq;* aliquot infirmis *Clivie oppidulis ad Lupiafontes* confedit; ac *Rheno* postridie transmissis *ad Vetera* seu *Variburgum* biduo castra metatus est, inde omni eum exercitu Cliviopolim movit. Id ubi ADOLPHVS ab exploratoribus didicit uti erat in actionibus suis præcellens, ad arma suos convocare imperat, non numero quidem, sed animo (& quod caput est) caula melior. Hostis interea armorum strepitu omnia complevit. Silvâmque *Clivie* cæduam vulgò *Oppenbarw* insedit. Cuius adventu *Adolphus* celsissimi animi Princeps, minimè territus victoriam in celeritate positam ratus, totâ nocte arma, quæ ad confligendum vsui forent, præparat. Illucescente cæ-

Io Tribunos, Centuriones, Præfectos, milites omnes tam sacris quàm profanis munitos armis consuetæ militiæ ritu, unà cum *Fratre THEODORICO, FRIDERICO & Morfano* Comite in ordines acieique formam (Hoste vix sentiente) instruit. Et quia *auctoritas Principi ad dicendum rudi pro facundia est*, suos ad constanter fortiterque agendum, potenter animat, monens ne ut galeati lepores, animum in lingua, & in pedibus fiduciam, sed in lacertis ponerent. Neq; segnior *WILHELMVS* incredibili celeritate legiones educit, pugnandi copiam numerosis suis copijs facit; telumque in hostem prior mittit, *MARGARITA* sorore è turri cygnea anxiam prælium inspectante. Pugnatum horis aliquot, Marte planè dubio, donec *Clivij* numero inferiores cedere visi sunt, quos inter glandium & telorum imbres (nomine *DEI* invocato) nil metuens *ADOLPHVS* ut pede pes, viròque vir staret monuit; & *Wesaliensium* opportunis auxilijs firmatus, aciem eò usque restituit, donec *Wesalijs* pugnandi copia fieret, qui pro *insitâ suâ generosâ indole* hostem iustâ horâ aggressi, Leoninâ ferociâ certantes, victoriâ potiti sunt, & *spolijs immortalique nominis sui gloriâ divites, ovantes Wesaliam* sunt reversi. Eo in prælio

prælio 7. Iulij capti Princeps *Guilielmus Montium*
Dux, bellifax & auctor; *Reinholdus Wilhel-*
mi Geldric & Iulie Ducis Frater; *Comites quatuor*;
Nobiles sexcenti in potestatem *Victorum* redacti;
equorū duo facile millia sub hasta vendita, *hostiū ve-*
rò tormenta, impedimenta capta universa. Ceteris fu-
 gatis *Adolphus* gratulationibus suorum con-
 fertim oppressus, communis benevolentiae officia,
 non hilarius quam modestius admisit, suam cuique
 laboris operaque laude, in tantis tam dubiae & la-
 boriosae pugnae molestijs assignatam, & pro sua in
 Deum veneratione festos ignes aliamque publicae
 laetitiae significationem fieri antea vetuit, quam Deo
 praecipuo *Victoriae* Auctori, in summa aede
 postridie esset litatum. Sacri Ceremoniam peractam, tem-
 pli turris, sub noctem, accensis innumeris pro-
 pè laternis ignibusque, vel ex ipsa *Batavia* ar-
 dere visa. Urbs tota facibus, piceatisque dolijs
 luxit, tam machinae, tympana, tubae, semel ite-
 rum tertiumque sonuere. Spectaculum verò fu-
 it longè pulcherrimum *Corona perpetuis collucens*
ignibus, quam *Adolphus* hastis stramine, faci-
 busque praefixis à milite iusserat confertim per
 murorum vicinorumque collium orbem stipa-
 ri incendiique intermicantibus quoque fistula-

rum flammulis, quæ eminus stellarum subito fulgentium, evanescentiumque speciem referebant Erepta interea Hosti *signa summâ Clivensium in ade DEO exercituum* oblata suspensaque sunt; & *Ambrosiano Hymno festivè decantato*, capta quies est. A ludicris autem ad seria ADOLPHVS digressus victoriâque utendum ratus a WILHELMO *Montensium Duce*, præter *Cæsaris Insula, Zinzigij, Reomagi renuntiationem, teloniorum etiam ad Ruram & Rhenum subditis suis perpetuam plenâque immunitatem* extorsit; REINHOLDVS *Gelder Embricam cum adiacentibus Insulis Limarsie, Hetterie Dominijs, Lytri loco solvere coactus est.* IOANNES *Hinsbergius Gennepæ medietatem, SIMON Salmensis Ravensteinium ADOLPHO cedere compulsi*, reliquisque captivis multa æris summa imperata fuit. Quo belli nervo auctus, iusta piâque arma A. 1403. in ADOLPHVM WILHELMVM *primi Montium Ducis Filium* movit, qui orbe & cælo iure indignantibus Parentem WILHELMVM *Novimontiâ in arce captum* probrosè detinebat. WILHELMVM præsidiariorum cæde, arce expugnatâ in libertatem asseruit. Quâ de victoriâ congratulationes non admisit, quod *luctuosum duceret Christianos, ac vel maxime suos vincere.*

A. 1408. unâ cum ALBERTO Comite Holl. n. die 22. septimanis GORCOMIVM obsessum imperata facere coëgit. año in sequente Leodiensium Praefuli auxilio fuit, Comitêque Solm. cum ab OTTONE de Hoya Monast. Episcopo iniquo carcere Steinfurti inclusum vinculis exemit; Ottensteinniam arcem HOYA fugato, obsidione liberavit; & Delbrugios populos robore feroces auxiliisque alienis superbos varijs incursionibus fractos, leges Principis sui accipere compulit. Castra quoq; Dynastarum de Gbemen, Bredenfort naturâ, manu, praesidiòq; firma expugnavit, Soceròque IOANNI Burgundo contra Galliarum Regem ita feliciter fortitèrque armis sociatis astitit, ut gestarum eius gloriâ captus Imperator SIGISMUNDVS A. C. 1471. 3. May, in celebri Constantiensi Concilio primum CLIVIE DUCEM solemnî ritu creârit; quem dum unâ cum Imperij Proceribus epulo Casare Principibusque digno exciperet, Caesar modesto eius familiarique viso vestitu rogat eum lautiori in fortuna lautiori veste non uteretur, non aliam causam dedit, quàm se a teneris edoctum virtutem, non vestitum militem virumque bonum facere. Ecquem ergo, urget Caesar, tu militem censes; illum qui non tam ante periculum velox, quàm in eodem, inquit, intrepidus est. Responso delectatus Imperator

instat, *Et quem virum bonum estimaret; illum subdit Dux, qui sese & alios rectè à ratione iustèque gubernat; ac malle bubulcum se, quàm principem agere, si subditis ex ratione & iustitia, non posset assistere.* Ea itaque prudentiæ significatione SIGISMUNDO Imperiòque perquam charus, Cliviam suam incredibili subditorum sensu & applausu repetijt, pro iucundo introitu Nobilitati, Urbibus, Ecclesiasticis, ut munificus pater indulta, immunitates, privilegiàque concedens, ab Heimericio calamo, de *Clivia* optimè merito sigillatim expressa. Ego ad operam eius quàm *Politica*, quàm *Ecclesiastica* propero. *Politica* sunt turrium altæ Clivenlis Cygnæ, *Schwannenthurn* dictæ; & alterius, in qua ducatus cimelia custodiuntur, monumenta. *Arcium* quoque *Gritbeusen*, *Huissen*, *Zewenaër*, *Isselburg*, *Wesell*, *Dingslaken*, *Rburohrt*, *Orsaww*, *Winnendal*, *Burich*, *Vdèheim*, *Scraveler*, *Sonsbeck*, *Keruenheim*, *Altenau*, *Wertheim*, operosas substructiones suis impendij (non ex provincialium sudore sanguinèque) exstruxit. *Vdenheimum* A. C. 1414. *Craunenburgum* A. 1417. & annis insequentibus *Scheurembecam*, *Isselburgum*, muris, turribus, vallis, fossis cinxit, & patriam univèrsam terreis Loricis seu aggeribus, vulgò *Landicken*, circumscripsit; In limitaneis

mitaneis verò oris *Receptibus*, *Rodcutas Warten* (vt vocant) firmavit.

In *Sacris* meritò recensentur *Monasterium Regularium* prope *Ringelbergam* A. 1438. in *Valle pacis* constitutum; nunc RR. *Patrum Crucigerorum*, quorum solerti curâ triginta annorum *Germanie bellis*, *Dei beneficio intactum*, integrumq; etiamnum perseverat. In censum quoq; veniunt in vniverlis ferè *Clivie* vrbibus *pauperularum sororum Monialium*, nec non pro emeritis aule *Ministris erecta Domicilia*. Accedit plurimorum *facellorum* in *Parochiales* eius liberalitate celebratâ mutatio: potissimum *Zephelicensis Collegiate*, *Eugenij 4. Pontificis Romani consensu* A. 1436. ad *Crannenburgensem* (*Tbaumaturgâ* *Cruce* celebrem *Ecclesiam*) translatio.

Coronidis loco addenda (ad *Wesaliâ* belli iniurijs *Rhenique alluvionibus patrû* ferme memoriâ excisa) fundata *Carthusia Gravia*, *Santos* nunc translata, ad quam erigendam *Dux Adolphus* cum laterum, calcis, lignorumque copiosam vim coacervâisset, *Consiliarijs* propositi ignaris, ac illo *Cassiano cui bono* rogantibus, se *parasitorum*, *lenonum*, *adulterorum*, *omnisque generis impostorum* (non sine *panico interrogantium metu*) *carcerem ergastulis distinctum*

distinctum, ibidem conditurum respondit: Hos
 verò postmodum Carthusianorum cellulas apta-
 ri conspiciatos & ingentes eos sumptus, *Princi-
 pi Patriæque* nihil, aut parum emolumentum alla-
 tuos, Adolpho regerentes sapientissimâ hâc
 voce, ora ipsorum obturavit: *Si vos ô amici panum,
 aut carniū micas pauperibus, spe mercedis à DEO
 consequenda promptè largimini, an non ego iure longè
 potiori ad alendas sanctas Religiosorum animas hîc
 successivè perpetuò habitaturas pro me, meis ac du-
 catu hoc assidue apud DEVM interpellaturas ista
 conferam? maximè cum non tam accipientibus
 quàm dantibus eleemosyna profit. Cui piissima
 Ducis Voci, cum præter ruborem non esset quod
 reponerent, acquievêre. Ex quibus videt, qui
 non videt, ADOLPHVM summæ religionis, pruden-
 tiæ, fortitudinis, clementiæ, temperantiæ, can-
 doris Germanici Ducè (imitatione dignissimum) expres-
 sisse, idèog, cane peius & angue verlipelles, vafros,
 bilingues, pseudopoliticos, qui in simulationis
 & dissimulationis puncto, fortunâ & fato pruden-
 tiæ suæ medullam constituunt, fugiebat ac de-
 testabatur. Hinc fides eius apud DEVM & ho-
 mines nunquam dubia, semper certa, semper infra-
 cta, semper integra, ut nudo suo dicto, omnia posset
 apud*

apud omnes, plusque verbis eius, quàm aliorum signatis litteris, tribueretur; quod vulgares illi Cliviacè Dialecto, per Germaniam sparsi, monumentòque eius affixi Rhythmi testantur:

Sein Nech was net n gerechtig;	Ein Prinz aller Prinzen Spigl
Sein Jha was Jha vollmechtig.	Sein worth das war sein Sigt.
Er war seins worths gedechtig;	Seines Wuths gar unverzage
Sein Munde sein grund einrechtig.	Wer hat ihn aufm Feld gefage?

Emenso igitur longioris ævi cursu, ætatis anno scilicet 77. Imperij 50. arthritide laborans, tabulis testamentarijs confectis, quibus præcipuè cavuit ut Principes filij, assignatâ a se portione contenti, lites familiarum pestes, extremè fugerent. Quibus ritè constitutis, animo excelso mundana omnia despiciens, quantâ potuit virium contentione se in nobilissimis virtutum excelsarum actibus liberè exporrecto in *DEVM* pectore explicuit, sæpius altum suspirare auditus: *Mi IESV, quando venies? mi IESV fac ut amem te ita, sicut dignum est te à me amari!* Inde ad *Matrem IESV* (cuius dulcissimo nomini insignitè erat devotus) conversus frequenter illud ingeminabat, *Monstra te esse Matrem, Iter para tutum!* quo fine Helmichio Gadesdunchano Priore evocato, totius vitæ maculas animosâ confessione

fessione deterfit; ac pridie ut dignè *divino se* PAVLO reficeret, jeiunium sibi indixit. Quo ipsa Teclæ deficiente indice vitæ pulsu (*pijssimâ eius Coniuge MARIA, Filijs, ARNOLDO Herrenbauio Priore Carthusiano astantibus*) à Confessario pastus, *mi dulcissime* (*inquit*) IESV, *ecce cum Magdalena pœnitente peccata mea gravia deploro; & cum eadem ad sacros tuos pedes abiectus veniam demisse postulo. Eo in voto extremis doloribus obrutus suspirando IESVM & MARIAM, DIXIT, & VIXIT, Septembris 19. A. C. 1443. In Graniensi à se fundatâ Carthusiâ, Coniugis Principum ac Patriæ incredibili luctu depositus, quem à Iulio vate his versibus depictum lego:*

MAIORVM titulos primus transgressus ADOLPHVS

Illustris meruit nomen habere Ducis,

Causa quod & bellis gestis clarissimuseffet;

Et sancta toto notus in orbe fide.

XXIV.

IN Ducatu Montium SIGEBERGÆS, IOANNETTI Pueri & Martyris, à perfidis Iudæis odio CHRISTI eiusque sanctæ Legis occisi: *ita nemo vel citò, vel serò nimis calum ingreditur. Ex Fast. Gelen.*

XXV.

HEISTERBACI venerabilis CÆSARII Prioris,
 viri reconditæ sanctitatis, & doctrinæ, quâ
 mirè asceterium illad nobilitavit. Sordebant hu-
 ic iam diu omnia humana, & nauseabat mor-
 talia; *solum Sciens Christum & hunc Crucifixum.*
Ex Mart. SS. eius Abbat.

XXVII.

ESENDIÆ Sanctorum COSMÆ & DAMI-
 AMI Martyrum, quorum insignes aliquot Re-
 liquie istic quiescunt, *Victoribus superi trophaum*
posuerunt. Ex Fast. Gelen.

XXVII.

NEOBURGI, DVSELDORPII, & reliquis
 per *Juliam, Soc: IESV Collegijs*, ultimum
 Officium annuè præstatur *serenissime* MAGDA-
 LENÆ *Bavaria Ducisse; serenissimi* WOLFGANGI
 WILHELMIGloriosæ memoriæ, *Comitis Palatini*
Ducis Bavariae, Juliae &c. lectissima Coniugi. Erat
Heroina MAGDALENA, WILHELMI Boij eius
 nominis V. & *serenissime* RENATÆ *Lotharingie*
Ducisse filia; sui contemptu, præcipuè vero cha-
ritatis æstu in DEVM pupillos, pauperes, ægros,

admiranda Priores victu, vestitu, pecuniâ manu effusâ: posteriores pharmacis à se præparatis (indulgentissimæ matris instar) fovebat, alijs benigna, sibi dura; utpote solita corpus suum cilicio reticuloque nodoso aureâ sub veste affligere, flagris cædere, somnum humi capere, inter preces, integris diebus sine cibo subsistere, jeiunia legibus Christianis imperata, vel ab anno ætatis duodecimo ad decretoriam exitûs diem usque, servare. Optabat illa ætatis florem non mundo, sed templis, sed aris, sed DEO in monasterio consecrare; nisi votis *Serenissimi Parentes, conscientie arbitri, & speratum infinitarum, per tot nobiles, amplissimâsq; Provincias (etiam in quinque, divinâ benignitate Nepotibus)* iam firmatum animarum lucrum, obstitissent. Amburbales, immo & remotas, ad quinque etiam Germanica Milliarum asperas peregrinationes, pro *Serenissimi Coniugis, Principis dilectissimi,* publicâque orthodoxorum salute, *non semel pedes, gravissimè fatigata,* suscepit: porrò binis quotidie sacris, Dominicisque diebus, *Divinis,* etiam prolixissimis, maximo pietatis gustu intererat, *A M O R I suo sub P A N E latenti coniunctissima,* ut apud eundem precibus reos flammis purgantibus eximeret; dicere

dicere solita, ut quam opem vivi mortuis ferimus, eam & nos ipsos olim sensuros. Horam quotidie meditationi, & conscientiae examini- bus impendebat; & cum quinque linguas *Latinam* in primis calleret, Horas Canonicas, Cursum *augustissime Regine* caeli, preces iaculatorias, rosaria, aliaque pietatis Christianae Exercitia, Deo quot diebus obtulit. Cum vero praecipue *Divorum cultu* teneretur, inter reliquos *S. Patriarcham* *IGNATIVUM*, ita impense coluit, ut eius *pervigilium* ieiunio, *Festum* quotannis *sacra* *SYNA- XI* sumpta, ingenti pietatis sensu celebraret, asserens, *eius*, sociorumque operam, hac tempestate religionem Catholicam, contra sectarios, aliaque aemulorum insidias, potissimum conservatam esse: Hinc ipsius, aliorumque Sanctorum templa sacrilege ab A catholicis, violata restituit, altaria nudata vestivit, & pro decoro sacrificiorum, manibus suis confecta indumenta, pretio & opere visenda submitit. Haeresim animarum capitalem pestem ita pia sua eruditione confixit, ut vel ipsi A catholicorum eruditissimi faterentur eam ingenio, quinque linguarum, ac vel maxime Latinae insigni peritia certare, & viris invidiam facere potuisse. Fortè

non obscuro sanguinis Nominisque *Dynasta* familiariter in mentem *Purgatorium Cleri Paetolum*; *Eucharistiam Catholicorum crustum* potius, quam *Christum* indigitabat: subridens ad ea, Quin immo *S. D. Magdalena* ait: sic *Tagum Ministellorum vestrorum profanas confessionum exceptiones auriferas*; & *cœnam Calvinistarum purum Frustum, at Lutheranorum azymū gutturis Crustū* dixerimus. quo *Saliari* ioco, *Dynastæ* in Catholicos trivialis sarcasmus confixus est. Ac licet nullam refic, quam quaestionibus de dubijs fidei controversis, movendis enodandisque caperetur; apud eos tamen, in quibus nulla conversionis spes fructusque affulgeret, ijs supersedebatur, illos (ut aiebat) in bonam fidem relinquendos, ne fidei veritate agnitam, neque tamen assumptam, gravius inde olim vapularent. Quibus sanctis in laboribus (Cælo ita volente) annuo ferè morbo exercita, ad novissimum illud æternitatis negotium, sese comparans, religiosi studijs ardens, nullos, nisi de *DEO* sermones admittebat, id in primis curæ habens, ut supremis litteris, *serenissimo suo Duci Coniugi, Dusseldorpij* agenti dilectissimum suum præcipuè *principem, Religionem* (& bono fidei) *Societatem IESV* studiosè commendaret. Inde quod reliquum
erat

erat vitæ, exquisitissimis cum *Christo Crucifixo* ac *Virgine Matre* colloquijs dedit; neque unquam supremo vitæ tempore confessarium suum abesse permisit, duo quædam ipsi seriò imponens. Primum erat, ut Catholicæ fidei professionem, quam jam pridem Latinè, suismet manibus pergameno inscripserat, à morte, è collo (qui in paucis est Religionis ardor) sibi suspendi curaret, ut Romanæ Ecclesiæ viva, & defuncta, se devotissimam filiam profiteretur. Deinde alterum fuit, vt funeris pompâ, laudibus encomijsque neglectis, silenter, inter Cleri, piorumque vota ac preces *in templo Beatissimæ VIRGINIS & Societatis IESV*, cuius dum vixit unicè studiosa fuisset, deponeretur. Hisce ordinatis mortem impendere sentiens, studuit, ut *serenissimum unicunque Principem Filium PHILIPPVM GVILIELMVM ad DEI serenissimi Domini Parentis Ducis, Ecclesiæque Catholicæ ardentem, verèque fidei observantiam* supremis vocibus inflammaret magno verborum pondere seriò monens ut mortem potius, quàm vllum lethale peccatū admitteret, *immo vel umbræ eius sollicitè fugeret; Misericordiæ Reginam MARIAM*, pleno affectu, loco *Matris se infinites præstantioris*, in terris adscisceret. quo in dicto

cto

cto, tenerrimo Matris sensu eundem postremum complexa, inter astantium effusas lacrymas mortuali dextrâ, ultimâ benedictione, extremòque valedatis dimisit. Inde extremis Sacramentis ritè iuxta morem Ecclesiæ, pièque munita, tota in CHRISTI IESU de Cruce pendentis Imagine contemplandâ herens, sacerdoti illum interea Ecclesiæ verficulum *Esto nobis Dòmine turris fortitudinis, altâ voce oranti, animosè (â facie inimici) respondens, animam inter egregias spei, & arcani gaudij significationes, sanctissimè expiravit, anno post servatoris adventum M. DC. XXVIII. Magnum sanè MAGDALENA ex Heroicis suis virtutibus nomen reliquit, ob Religionem in primis Catholicam per Provincias suas instauratam, erectam et confirmatam. Ea sanè totius morienti astantis aule vox erat, nunquam se se mortalium quemquam æque piè & religiosè de statione vitæ migrantem vidisse; vt proinde eam Heroinam prisca virtutis, Nepotum ac Familie sidus; alterâque orbis Juditham (de quâ non esset qui loqueretur verbum malum) dicerent, idcò breve hoc eius tumulo Elogium, donec â gratâ posteritate iusto volūne celebretur, inscribã.*

Sunt

GENVS, & VIRTVS, ARS, MORS TUA GLORIA: de Te
 Nemo malum Verbum, qui loqueretur erat. In

In Religiosorum Patrum Carthusianorum domicilijs *Cantavij* in *Julia*, *Sanctis* in *Clivia*, Reliquiarum cultus, & anniversarius dies Beatorum *IACOBI* de *Viniaco*, & *IOANNIS* *Cornerij*, gratiâ curationum à morte notissimi. Prior quovis in opere, loco, aut tempore nihil habebat suavius, quàm de *DEO* cogitare; nec rarò supra naturæ humanæ vim, ipsa corporis moles raptum in ecstasin animum sequebatur, & sublimis pendebat in aëre, adedò stupente sensu, ut nihil sentiret, nec membra inflecteret: *Vir planè divinus* tantum quæ sursum sunt, sapiens. *Ex Mart. Canisij.*

OCTOBER.

Die III.

 RONEBURGI in *Montium Ducatu* festivitas *Sanctorum EWALDORVM Albi & Nigri* (à capillis sic indigatorum) qui huius *Regionis*, *Veterisque Saxonie* quondam *Apostoli*, *Laræ* in *Dioecesi Monasteriensi* precibus suis fontem, & salutiferas in hominum usus aquas eduxerunt: ac *fuso pro Christo sanguine*, *Comitatum* *MARCANVM* consecrârunt. *CORPORA* eorundem intempestâ nocte cuidam *TYLMONI* ex nobilissima